08/06/2020

Κλιμακώνει την ένταση η Τουρκία – Στις 2 Ιουλίου η απόφαση για την Αγιά Σοφιά και η νομική θωράκιση της UNESCO

/ Επικαιρότητα

Θερμό καλοκαίρι κι ακόμα πιο θερμό φθινόπωρο προοιωνίζονται οι εξελίξεις σε ό,τι αφορά τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, με την Άγκυρα να επιδιώκει να δημιουργήσει τετελεσμένα στο Αιγαίο και ευρύτερα στην Ανατολική Μεσόγειο. **Κάθε φορά που η Τουρκία αντιμετωπίζει σοβαρά εσωτερικά προβλήματα καταφεύγει στο θρησκευτικό και στο πατριωτικό αίσθημα του λαού. Και βέβαια, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων η Αγιά Σοφιά παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο.**

Το "χαρτί" της μετατροπής του συμβόλου της Ορθοδοξίας σε τζαμί, το ανασύρει ο πρόεδρος Ρ.Τ. Ερντογάν πολύ συχνά, ωστόσο το τελευταίο διάστημα οι προκλήσεις έχουν κορυφωθεί.

Δημοσίευμα της εφημερίδας YeniSafak με σημερινή ημερομηνία γράφει ότι στις 2 Ιουλίου αναμένεται να συζητηθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας της Τουρκίας προσφυγή για το καθεστώς της Αγίας Σοφίας,. Η προσφυγή τάσσεται κατά της απόφασης του 1934 για μετατροπή του ναού σε μουσείο, και ζητεί να αρχίσουν εκ νέου οι μουσουλμανικές τελετές.

Ayasofya için karar 2 Temmuz'da: Gözler Ayasofya'nın yeniden ibadete açılması için açılan davadan çıkacak karara çevrildi

29 Mayıs'ta Fetih Suresi okunan Ayasofya'nın statüsü ile ilgili dikkatler şimdi Danıştay'a çevrildi. Danıştay 10. Dairesi, 1934'te Bakanlar Kurulu kararıyla müze yapılan Ayasofya'nın, yeniden camai olması için açılan davada hükmünü vermeye hazırlanıyor. Karar duruşması 2 Temmuz'da.

Osman Özgan • 08 Haziran 2020, 01:00 • Yeni Şafak

Το αίτημα κατέθεσε το 2016 **ένας άγνωστος κατά τα άλλα σύλλογος για την προστασία Βακουφίων**, ιστορικών μνημείων και περιβάλλοντος ο Σύλλογος Στήριξης Αρχαίων Μνημείων και Περιβάλλοντος, ζητώντας να εξεταστεί η αυθεντικότητα της υπογραφής του Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ στο προαναφερθέν προεδρικό διάταγμα.

Αν γίνει δεκτή η προσφυγή, αναφέρει η Yeni Safak, τότε **θα ξεκινήσει η προσπάθεια μετατροπής σε τζαμί της Αγίας Σοφίας**, λίγες μέρες αφότου ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν ζήτησε ξανά αλλαγή του καθεστώτος της. Ο ίδιος σύλλογος έχει καταθέσει κι άλλες προσφυγές στο παρελθόν με το ίδιο αίτημα επικαλούμενος κάθε φορά διαφορετικούς λόγους, αλλά όλες είχαν απορριφθεί.

Στο θέμα της Αγιάς Σοφιάς επανέρχεται ο αρθρογράφος της «Hurriyet», Αμπντουλκαντίρ Σελβί, γνωστός για τις πηγές του μέσα από το προεδρικό, υποστηρίζοντας ότι ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν εξετάζει σοβαρά το θέμα της μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε τζαμί.

«Προσπαθώ να παρακολουθώ τη διαδικασία, καθώς το θέμα της Αγίας Σοφίας είναι πολύ σημαντικό. Δεν έχει ξεκινήσει ακόμη η διαδικασία, ούτε αναμένεται κάποια απόφαση σήμερα-αύριο. Δεν θα πάρει όμως και πολύ. Η εντύπωση που έχω αποκομίσει είναι ότι ο πρόεδρος Ερντογάν εξετάζει σοβαρά το θέμα του ανοίγματος της Αγίας Σοφίας ως τζαμιού», αναφέρει ο Τούρκος δημοσιογράφος, συμπληρώνοντας ότι στην Αγία Σοφία διαβάζεται ήδη το Αδδάν (κάλεσμα για προσευχή) και ότι το μόνο που μένει είναι να ανοίξει ο χώρος για λατρεία.

Ayasofya konusu ciddi

8 Haziran 2020

PAYLAŞ

A

Yorum yaz

AK Parti MYK toplantısında Ayasofya'nın cami olarak yeniden ibadete açılması konusu gündeme gelince, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Ayasofya'nın tekrar ibadete açılması konusunda bir çalışma yapın, getirin" diye talimat verdiğini paylaşmıştım. Ayasofya konusu çok önemli olduğu için süreci takip etmeye çalışıyorum. Henüz bir süreç başlamış değil. Ancak edindiğim izlenim, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Ayasofya'nın cami olarak ibadete açılması konusunda ciddi olduğu yönünde.

Bugünden yarına bir karar beklenmiyor. Ancak çok uzun olmayan bir süre zarfında bu kararın netleşeceği söyleniyor. Bu aşamada bir tarih verebilecek bir bilgiye sahip değilim. Ancak **Erdoğan**'ın Ayasofya konusunu ciddi olarak düşündüğü ve çok uzun olmayan bir süre sonunda cami olarak ibadete açılmasının mümkün olduğu söyleniyor. Ayasofya'da zaten ezan okunuyor. Bu uygulamayı da **Erdoğan** başlatmıştı. Tek eksik, İstanbul'un fethinden sonra **Fatih Sultan Mehmet** tarafından camiye çevrilen Ayasofya'nın tekrar ibadete açılması. 29 Mayıs'ta İstanbul'un fethinin yıldönümünde Ayasofya'da Fetih Suresi'nin okunması milli heyecana yol açmıştı. İktidar-muhalefet ayrımı yapılmadan, vatandaşlarımız Ayasofya'da Kuran-ı Kerim okunmasını desteklemişti.

Οι πρόσφατες εκδηλώσεις στον εσωτερικό χώρο της Αγίας Σοφίας καθώς και στον περιβάλλοντα χώρο του μνημείου, με αφορμή την θλιβερή επέτειο της Άλωσης της Κωνσταντινούπολης δεν προσβάλουν μόνο το Ορθόδοξο χριστιανικό αίσθημα, αλλά και τη Σύμβαση Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Την σύμβαση αυτή με την οποία η Αγία Σοφία στην Κωνσταντινούπολη έχει χαρακτηριστεί ως Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς από την UNESCO.

Ο χαρακτηρισμός ενός μνημείου από την UNESCO δημιουργεί επί της ουσίας ένα νομικό πλαίσιο προστασίας του, και δεσμεύει τα συμβαλλόμενα μέρη να προστατεύουν τα μνημεία.

Τα κράτη αποδέχονται επίσης ότι η διάσωση της παγκόσμιας κληρονομιάς είναι καθήκον της διεθνούς κοινότητας χωρίς αυτό να σημαίνει διακύβευση της εθνικής κυριαρχίας τους.

Το πλαίσιο αυτό, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις πρόσφατες δηλώσεις του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών, Μεβλούτ Τσαβούσογλου, ο οποίος είχε τονίσει ότι

“η Αγία Σοφία είναι στην τουρκική επικράτεια, την κατακτήσαμε», προσθέτοντας: «Θα κάνουμε ό,τι θέλουμε μέσα στη χώρα μας και στις περιουσίες μας”.

Βέβαια, ο Τούρκος πρόεδρος, γνωρίζοντας το καθεστώς το οποίο διέπει την Αγιά Σοφιά, έδωσε εντολή για την εξεύρεση νομικής φόρμουλας ώστε το μουσείο να λειτουργεί παράλληλα και ως τζαμί.

Η Αγία Σοφία συμπεριλαμβάνεται στα μνημεία της Κωνσταντινούπολης που έχουν εγγραφεί στον κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς από το 1985. Σύμφωνα με το σκεπτικό της απόφασης η Αγία Σοφία αναγνωρίζεται ως μοναδικό έργο τέχνης της βυζαντινής περιόδου, με επιρροές σε αρκετούς μεταγενέστερους ορθόδοξους ναούς, σε οθωμανικά τζαμιά, στην ανατολική και τη δυτική τέχνη.
Σύμφωνα επίσης, με τους κανονισμούς της UNESCO όταν ένα κράτος επιθυμεί να αλλάξει την ονομασία ενός παγκόσμιου μνημείου, ή τη χρήση του πρέπει να υποβάλει σχετικό αίτημα στην αρμόδια Επιτροπή της UNESCO. Ειδικότερα για την αλλαγή χρήσης, αυτή συνεπάγεται μεταβολή στα κριτήρια με τα οποία ένα μνημείο έχει χαρακτηριστεί ως παγκόσμιας κληρονομιάς, κι ως εκ τούτου ακυρώνεται η προηγούμενη απόφαση και απαιτείται νέα υποβολή υποψηφιότητας.

Υπενθυμίζεται ότι πριν από έναν χρόνο, όταν το θέμα μετατροπής της Αγιά Σοφιάς σε τζαμί ήταν πάλι στην επικαιρότητα αξιωματούχοι της UNESCO δήλωναν ότι μία τέτοια απόφαση πρέπει να έχει την έγκριση του διεθνούς οργανισμού.

Δηλαδή, αν μια χώρα έχει υπογράψει τη σύμβαση και επιθυμεί να αλλάξει το όνομα ενός μνημείου, θα πρέπει να υποβάλλει την πρότασή της προς έγκριση στην επιτροπή

Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ UNESCO

Από το 1981 υπάρχει η Συνθήκη της UNESCO για την προστασία των μνημείων και χώρων παγκόσμιας κληρονομιάς. Στόχος της UNESCO είναι η προστασία από κάθε είδους φθορά και καταστροφή, προκειμένου αυτά να κληροδοτηθούν στις γενιές του μέλλοντος.

Σύμφωνα με την ιστοσελίδα της Unesco οι ιστορικές περιοχές στην Κωνσταντινούπολη, μεταξύ αυτών και η Αγιά Σοφιά, προστατεύονται νομικά από την εθνική νομοθεσία διατήρησης.

Για κάθε φυσική παρέμβαση και λειτουργικές αλλαγές στα καταγεγραμμένα κτίρια και τοποθεσίες θα πρέπει να υπάρχει η σχετική αδειοδότηση του Συμβουλίου Διατήρησης.

Η Τουρκία θα πρέπει από την στιγμή που έχει υπογράψει την σχετική συνθήκη να προστατέψει τον χαρακτήρα της Αγιά Σοφιάς ως αρχιτεκτονικού αλλά και πολιτιστικού συμβόλου

Τα κριτήρια για να χαρακτηριστεί ένα μνημείο ως παγκόσμιας κληρονομιάς

Για να συμπεριληφθεί ένα μνημείο στην λίστα Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Unesco, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην ιστοσελίδα της, πρέπει να είναι παγκόσμιας αναγνωρισμένης αξίας και να πληρεί τουλάχιστον ένα από τα δέκα κριτήρια

Τα μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς είναι επιλεγμένα με βάση έξι πολιτιστικά και τέσσερα φυσικά χαρακτηριστικά

Για να κριθεί η εξαιρετική παγκόσμια αξία του, ένα μνημείο πρέπει να κριθεί και ως προς δύο επιπλέον παράγοντες: την αυθεντικότητα και/η την ακεραιότητά του και, παράλληλα, πρέπει να απολαμβάνει ιδιαίτερης προστασίας και συστημάτων διαχείρισης, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του. Το κριτήριο της αυθεντικότητας αναφέρεται στα μνημεία τα οποία εντάσσονται με βάση τα κριτήρια I-VI ενώ το κριτήριο της ακεραιότητας αναφέρεται σε όλα τα μνημεία, ανεξαρτήτως κριτηρίου ένταξης.

Πολιτιστικά κριτήρια

I. «να αποτελεί αριστούργημα της ανθρώπινης δημιουργικής διάνοιας».

II. «να επιδεικνύει σημαντικές ανθρώπινες αξίες για μακρά περίοδο χρόνου ή σε μία πολιτιστική περιοχή του κόσμου, σε εξελίξεις στην αρχιτεκτονική ή την τεχνολογία, τις μνημειακές τέχνες, την πολεοδομία ή τον σχεδιασμό τοπίου».

III. «να φέρει μια μοναδική ή τουλάχιστον εξαιρετική μαρτυρία για κάποια πολιτισμική παράδοση, ζώντα ή εξαφανισμένο πολιτισμό».

IV. «να αποτελεί σημαντικό παράδειγμα τύπου κτηρίου, αρχιτεκτονικού ή τεχνολογικού συνόλου ή τοπίου που απεικονίζει σημαντική ή σημαντικές φάσεις της ανθρώπινης ιστορίας»

V. «να αποτελεί σημαντικό παράδειγμα παραδοσιακής ανθρώπινης εγκατάστασης, χερσαίας ή θαλάσσιας χρήσης, αντιπροσωπευτικής πολιτισμού ή πολιτισμών), ή ανθρώπινης αλληλεπίδρασης με το περιβάλλον, ιδιαίτερα όταν το τελευταίο έχει γίνει ευάλωτο υπό την πίεση ανεπίστροφων αλλαγών».

VI. «να συνδέεται άμεσα ή διακριτά με γεγονότα ή ζώσες παραδόσεις, με ιδέες ή

πίστεις, με καλλιτεχνικά ή λογοτεχνικά έργα εξέχουσας παγκόσμιας σημασίας». (Η Επιτροπή θεωρεί ότι το συγκεκριμένο κριτήριο θα πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με άλλα κριτήρια).

Φυσικά κριτήρια

VII. «να περιέχει εξαιρετικά φυσικά φαινόμενα ή περιοχές εξαιρετικής φυσικής ομορφιάς και αισθητικής».

VIII. «να είναι ιδιάζοντα παραδείγματα μειζόνων φάσεων της ιστορίας της Γης, του αρχείου της ζωής, σημαντικών εν εξελίξει γεωλογικών διαδικασιών για την ανάπτυξη γεωσχηματισμών ή σημαντικών γεωμορφικών ή φυσιογραφικών χαρακτηριστικών»

IX. «να είναι ιδιάζοντα παραδείγματα σημαντικών εν εξελίξει οικολογικών και βιολογικών διαδικασιών στην εξέλιξη και ανάπτυξη οικοσυστημάτων χερσαίων, γλυκού ύδατος, παράκτιων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων και κοινοτήτων φυτών και ζώων»

X. «να περιέχει τα σημαντικότερα φυσικά ενδιαιτήματα συντήρησης της βιοποικιλότητας, να περιλαμβάνει απειλούμενα είδη παγκόσμιας αξίας από την άποψη της επιστήμης ή της συντήρησης του είδους».